

SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Natriumhydrogencarbonat

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

01-2119457606-32-0020

Andre produktidentifikatorer

-

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Råmateriale / mellemprodukt / tilsætningsstof i fremstillingen af kemiske stoffer og formuleringer, kosmetik, farmaci, foderstoffer og fødevarer. Hævemiddel; neutraliseringsmiddel; surhedsregulerende; absorberende udvindingsmiddel; udfældningsmiddel; brandslukningsmiddel.

Anvendelser der frarådes

Ingen frarådet anvendelse blev er identificeret.

Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Producent:

Sodawerk Staßfurt GmbH & Co. KG

An der Löderburger Bahn 4a · DE-39418 Staßfurt

Tlf: +49 (0)3925/263-0

info@sodawerk.de

www.sodawerk.de

Importør:

Lars Christensen Handel A/S

Peter Bangs Vej 33

DK 2000 Frederiksberg

Tlf: +45 38146022

Fax: +45 38862305

Kontaktperson

Klaus Prebensen

E-mail

kp@sodaexport.eu

SDS udarbejdet den

18-09-2013

SDS Version

1.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Gifftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Produktet er ikke klassificeret som farligt.

Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 2.2.

DPD/DSD Klassificering

-

-

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram

-

Signalord

-

Risiko m.v.

-

Oplysningspligtige indholdsstoffer

Sikkerhed	Generelt	-
	Forebyggelse	-
	Reaktion	-
	Opbevaring	-
	Bortskaffelse	-

2.3. Andre farer

Anden mærkning

Sikkerhedsdatablad kan på anmodning rekvireres.

Andet

-

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1/3.2. Stoffer

NAVN:	natriumhydrogencarbonat
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 144-55-8 EF-nr: 205-633-8 REACH-nr: 01-2119457606-32-0020
INDHOLD:	≥99,6%
DSD KLASSIFICERING:	-
CLP KLASSIFICERING:	-

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

Andre oplysninger

Molekyleformel: NaHCO_3 eller CHNaO_3

Molekylvægt: 84,01

Stoffet indeholder ikke urenheder som påvirker klassificeringen. Vigtigste urenhed er Na_2CO_3 .

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring personen ud i frisk luft og hold personen under opsyn.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes straks. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) indtil irritationen ophører og mindst i 15 minutter. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Ved fortsat irritation skal der søges lægehjælp.

Indtagelse

Giv personen rigeligt at drikke og personen under opsyn. Ved ildebefindende: Kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra produktet.

Fremkalde ikke opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at evt. opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen.

Forbrænding

Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Ingen særlige

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlige

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.

Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Nogle metaloxider. Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå indånding af støv.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til vandmiljøet, kloak, grøfter, vandløb og lignende.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Fugt det spildte materiale med en vandforstøver ved risiko for støvdannelse under opsamling. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Undgå spild og støvdannelse. Brug fortrinsvis lukkede og alkali-resistente apparater til processer for lastning, overførsel, påfyldning og pakning i sække. Sørg for tilstrækkelig ventilation i arbejdsområdet. Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage. Produktet er ikke kategoriseret som brandfarligt. Opbevares fri for fugt. Pakkes i papirsække og plastic container.

Lagertemperatur

Opbevares tørt.

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

Ingen data

DNEL / PNEC

Ingen data tilgængelige

8.2. Eksponeringskontrol

Ingen kontrol nødvendig under forudsætning af, at produktet anvendes normalt.

Generelle forholdsregler

Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.

Eksponeringsscenerier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenerier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Der forefindes ikke eksponeringsgrænser for indholdsstoffer i produktet.

Tekniske tiltag

Udvis almindelig forsigtighed ved brug af produktet. Undgå indånding af gas og støv.

Hygiejniske foranstaltninger

Ved hver pause i brug af produktet og ved arbejdets ophør skal eksponerede områder af kroppen afvaskes. Vask altid hænder, underarme og ansigt.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Ingen særlige krav.

Personligt værneudstyr

Generelt

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'.

Luftvejene

Ved forhøjet støvkonzentration:
Brug maske med filter type P1

Hud og krop

Ingen særlige krav.

Hænder

Ved risiko for direkte kontakt med stoffet:
Anbefalet: Nitrilgummi, Butyl, fluor, gummi, Nitril eller naturlig latex, Polychloropren eller PVC.
Gennembrudstid: > 480 min. (Klasse 6) Tykkelse 0,1 mm.

Øjne

Ved forhøjet støvkonzentration:
Brug sikkerhedsbriller.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH	Viskositet	Massefylde (g/cm ³)
Fast/pulver/ Granulat	Hvid	Ingen lugt	8,4*	-	2,21-2,22 Bulk: 950-1100 kg/m ³

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
Nedbrydes ved 50	Nedbrydes ved 50	-

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Nedbrydes (°C)
-	-	>50 - Frigiver CO ₂ og H ₂ O.

Eksplosionsgrænser (Vol %)	Oxiderende egenskaber
Ikke eksplosivt	Ikke oxiderende

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
Opløselig - 93,4 g/l i vand ved	-

20 °C

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt

Andet

-

*Ved 93,4 g/l ved 20 °C

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer kraftigt med syrer (nedbrydes og frigiver CO₂)

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Reagerer ved påvirkning af fugt med aluminium og zink.

10.4. Forhold, der skal undgås

Fugt. (stoffet er hygroskopisk), temperaturer over 50 °C

10.5. Materialer, der skal undgås

Aluminium og zink materialer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen (nedbrydningsprodukter er kuldioxid og natriumoxider)

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Substans

Art

Test

Eksponeringsvej

Resultat

Ingen data

-

-

-

-

Hudætsning/-irritation

Ikke irriterende

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Ikke irriterende

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Ingen kendte eller forventede.

Kimcellemutagenicitet

Ingen kendte eller forventede.

Kræftfremkaldende egenskaber

Ingen kendte eller forventede.

Reproduktionstoksicitet

Ingen kendte eller forventede.

Enkel STOT-eksposering

Ingen kendte eller forventede.

Gentagne STOT-eksposeringer

Ingen kendte eller forventede.

Aspirationsfare

Ingen kendte eller forventede.

Langtidsvirkninger - konklusion

Under normale brugsforhold for NaHCO₃ vil hverken koncentrationen af Na⁺ i blodet eller pH af blodet blive øget, og det bliver ikke systemisk tilgængeligt i kroppen. Toksicitetsundersøgelser med rotter indikerer et lavt toksicitetspotentiale med LD₅₀-værdier varierende fra >4.000 mg/kg kropsvægt up til 7.334 mg/kg kropsvægt, så toksicitets værdier kan ikke bestemmes med sikkerhed, da giftigheden afhænger af syre-base balancen i den pågældende organisme. Udviklingsmæssige undersøgelser med kaniner, rotter og mus bekræfter, at NaHCO₃ ikke fremkaldte udviklingsmæssige effekter. Tests for kræftfremkaldende egenskaber og mutagenicitet var negative, og desuden indikerer strukturen ikke et kræftfremkaldende eller genotoksisk potentiale. På grund af de fysisk-kemiske egenskaber, de indgående ioners fysiologiske rolle og de toksikologiske egenskaber, anses NaHCO₃ for ikke at fremkalde systemiske effekter.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans

Art

Test

Testens varighed

Resultat

natriumhydrogencarbonat	Fish	LC50	96h	7100 mg/l
natriumhydrogencarbonat	Crustacean	EC50	48h	4100 mg/l

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ingen data tilgængelige			

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data tilgængelige			

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger - Konklusion

Brugen af NaHCO₃ kunne potentielt resultere i en emission, overvejende til vandmiljøet, og kunne lokalt forøge pH, men det vil aldrig være højere end 8,34. NaHCO₃ er en uorganisk og højt vandopløselig salt, som findes i miljøet i forskellige koncentrationer som Na⁺ og HCO₃⁻. Det indebærer, at NaHCO₃ ikke adsorberes på partikler eller overflader, og vil ikke ophobes i levende væv. Virkningen af NaHCO₃ afhænger i særdeleshed af økosystemets bufferkapacitet. Derfor anses det ikke for nyttigt, relevant eller nødvendigt at foretage langsigtede toksicitetsmålinger for mobiliteten i jorden, bioakkumuleringspotentialet, PBT og vPvB-egenskaber eller at udlede PNEC værdier.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt affald. Affaldskode skal vælges i henhold til kilden til affaldsproduktion. Hvis der ikke er nogen mulighed for genbrug, skal det bortskaffes i overensstemmelse med de respektive nationale og lokale bestemmelser. Hvis der er mulighed for genbrug eller udnyttelse: Bortskaffelse på et godkendt deponeringsanlæg.

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Fuldstændig tømte og rengjorte emballager kan bortskaffes til genbrug.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Ikke farligt gods i henhold til ADR og IMDG.

14.1 – 14.4

ADR/RID	14.1. UN-nummer	14.2. UN-forsendelsesbetegnelse	14.3. Transportfareklasse(r)	14.4. Emballagegruppe	Bemærkninger		
IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø****Anvendelsesbegrænsninger**

-

Krav om særlig uddannelse

-
Andet

-
15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger«

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.
Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).
Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.
Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.
AT-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.
EU forordningen 1907/2006 (REACH).
EU forordningen 1272/2008 (CLP).
Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.
EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

Andre symboler omtalt i punkt 2

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.
Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.
Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablade er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatablade er valideret af

SRS

www.sds-sikkerhedsdatablade.dk

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)